

Üles Jeruusalemma

Sobib kasutamiseks mitme ruumiga majas või ka looduses

1

Lahkumine Jeruusalemma turult

Kaubatänav

Turuplatsid, kus müüakse paasapühade kaunistusi, loteriipileteid, kohvi ja vahuleid.

Värvilisi kangaid seintel ja laudadel.

Israeli muusika, turutantsijad.

Juht kutsub rändurid mikrofoniga kokku.

Tänaval

Juht: Shalom, rahu sinule, Jeruusalemma tulija. Minu nimi on ja ma juhatan teid selles linnalabüridis.

Siin on viimastel päevadel juhtunud tähtsaid asju. Kõik see algas ühe isiku, Jeesus Naatsaretlase ümber. Kõik see algas nädal tagasi. Valmistusime paasapühadeks, mida meie, juudid, veedame Egiptuse vangipõlvest vabanemise mälestuseks. Ka meie sõber Jeesus soovis pühi pidada siin Jeruusalemmas. Ta andis oma lähematele jüngritele Peetrusele ja Johannesele ülesande teha ettevalmistusi. Sattusin olema seal, kui ta ütles neile: "Kui tulete linna, tuleb teile vastu mees, kes kannab veekruusi. Järgnege talle. Tema peremees näitab teile suurt tuba maja ülakorrusel. Valmistage sinna õhtusöök."

Imestasin, kuidas mees võiks kanda veekruusi, see oli ju naiste töö. Tähtsate sündmuste tähtis algus: kaevul oli tõesti mees vett võtmas!

Peetrus ja Johannes läksidki temaga kaasa ja kõik toimus nii nagu Jeesus oli öelnud: seal oli juba tuba nende jaoks kinni pandud.

Siin kaevul käisid Jeruusalemma naised vett võtmas ja üksteisega kohtumas.

Juht juhatab rühma kaevu juurde.

2

Kaevul

Naine ja mees kaevul vett võtmas.

Räägivad vabalt valitud teemal, midagi selle aja argielust.

Kõrvalt tuleb naine ja katkestab jutu.

Naine: Rahu teile kõigile! Kas te olete kuulnud, millest linnas räägitakse?

Noh, et see naatsaretlane, kes reedel risti löödi, on surnuist üles tõusnud?
Veekruusi kandja, rikka peremehe teener, kelle isand oli ülemise toa omanik, võtab veekruusi õlale, tõuseb keset jutuajamist ja läheb ära...

Juht: Vaadake! Just see mees, kes ka sel päeval oli vett võtmas. Järgnegem talle, ta on kindlasti koju minemas ja näitab meile ülemist tuba.
Veekandja juhatusel liigub rühm ülemisse tuppa (saali).

3

Ülemine tuba (saal). Sobiv muusika.

*Kaks naist, Maarja ja Saloome askeldavad laua ääres, koristades toidulauda.
 Veekruusi kandja kallab vett suurde kruusi, mis on selleks ette nähtud. Tervitab naisi ja lahkub.*

Juht: Rahu teile, Maarja ja Saloome!

Maarja: Rahu teile!

Juht: See on ülemine tuba, kus Jeesus sõi paasatalle koos oma õpilastega.

Saloome: See on see. Siin me olime siis neid teenindamas.

Maarja: Selle laua taga nad sõid.

Saloome: Sellel söömaajal nad väitlesid omavahel, kes on suurim. Siis Jeesus tõusis, sidus rätiku vööle ja pesi oma õpilaste jalgu ning kuivatas rätikuga – just nagu teener.

Meie imestasime, aga tema ütles, et ta annab meile eeskuju, et ka meie tulevikus teeniksime üksteist.

Maarja: Söömise ajal rääkis Jeesus palju kannatamisest ja surmast, mis peagi teda ees ootas. Õhtusöögi ajal võttis Jeesus leiva, õnnistas seda, murdis ja andis oma õpilastele sõnadega: “Võtke, sööge, see on minu ihu!”

Saloome: Ta võttis ka karika, tänas, andis oma õpilastele ja ütles: “Jooge kõik selle seest! See on minu veri – uue lepingu veri, mis paljude eest valatakse pattude andeksandmiseks!”

Maarja: Kõiki üllatas, kui Jeesus ütles: “Üks teist annab mind ära.” Mehed olid hämmingus, nad vaatasid üksteisele otsa ja küsisid, kes see küll võiks olla. Jeesus ütles neile: “Üks teie hulgast, kes ühes minuga pistab käe vaagnasse, annab mind ära.” Ja ta murdis leiba, kastis selle karikasse ja andis tükikese Juudale ja ütles midagi, mida ma ei kuulnud. Juudas sõi leiva ära ja läks kiiresti minema...

Saloome: Söömaaja lõpus laulsid nad kiituselaulu. Siis nad tõusid ja ma kuulsin, kuidas nad rääkisid Õlimäest ja mingist aiast.

Juht: Ilmselt Getsemanist, Jeesus käis seal tihti. Mina tean seda aeda, see asub Kidroni oja teisel kaldal, läheme ka meie sinna.

Juht läheb ees.

Getsemani aed

Naatanael, üks Jeesuse jüngritest, on tulnud aeda meenutama reedeõhtusi sündmusi. Ta istub üksinda pea kätele toetatud ega pane tähele rühma tulekut, enne kui:

Juht: Shalom (rahu sulle), Naatanael.

Naatanael (üllatunult): Shalom, sõber.

Juht: Kuulsime ülemises saalis, et tulid Jeesusega koos siia Getsemani aeda tema viimasel ööl. Sina ju oled Jeesuse õpilane, olid siis kindlasti kohal.

Naatanael: Õige, olin siin sellel ööl, kui toimusid kohutavad sündmused. Siia tulles oli Jeesus suures ahastuses ja ängistuses. Ta võttis endaga kaasa Peetruse, Jaakobuse ja Johannese ning nad läksid sinna eemale palvetama.

Meie jäime siia. Jeesus palus, et ka meie oleksime ärkvel ja palvetaksime, aga meie olime väsinud ja uinusime.

Mina ärkasin Jeesuse hääle peale, see kostis siia, kui ta ahastuses palvetas: “Minu Isa, kui see on võimalik, mingu see karikas minust mööda! Ometi sündigu Sinu, mitte minu tahtmine!”

Ja siis tuli aeda suur hulk rahvast, mõõgad, teibad ja tõrvikud käes... Väesalga juht oli Juudas, Juudas Iskariot. Üks meist!

Juht: Juudas, sellepärast ta siis lahkuski õhtusöömaajalt enne teisi!

Naatanael: Siis asjad edenesid kiiresti nii: Juudas suudles Jeesust. Väesalk lähenes. Jeesus küsis: “Keda te otsite?” Rühma keskelt kuuldus hääl: “Jeesust Naatsaretist.”

“Mina olen see,” vastas Jeesus. Me oleksime mõõkadega kaitsnud Jeesust, aga Jeesus ei lubanud kasutada vägivalda. Sõjamehed võtsid Jeesuse kinni. Sündis suur segadus.

Juht: Mis siis juhtus, mis te, jüngrid, tegite?

Naatanael: Me hakkasime kartma ja mina põgenesin sinna (*näitab käega*) ning ma arvan, et nii tegid ka teised. Pimedas vaatasime tõrvikutele järele. Sinnapoole läksid nad teda viima.

Juht: See tee viib tagasi linna. Meiegi peame sinna tagasi minema.

Juht liigub rühma ees ja näitab teed.

Tänaval

Nikodeemus, suure nõukogu liige, tuleb raske kandamiga. Ta tuleb Pilaatuse õuest ja kõnnib rühmale vastu “juhuslikult”.

Juht: Kes see tuleb meile vastu, see on ju Nikodeemus. Ta on suure nõukogu liige ja Iisraeli õpetaja. Tean ka seda, et ta oli salaja Jeesuse sõber.

Nikodeemus: Shalom, rahu sulle!

Juht: Räägi meile, mis nõukogus juhtus, kui Jeesuse lugu uuriti.

Nikodeemus: See oli tõesti raskeim olukord, kuhu ma kunagi olen sattunud. Varahommikul ülempreestri Kaifase teenrid tulid mind kutsuma suurkohtu kiireloomulisele istungile. Kui saabusin Kaifase majja, nägin, et kuulati üle Jeesust. Mitmed tunnistajad olid kohale kutsutud. Nad tõstsid süüdistusi Jeesuse vastu, aga midagi ei suudetud tõestada.

Lõpuks ülempreester tõusis püsti ja rahva vana tava järgi vannutas Jeesust sõnadega: “Mina nõuan elava Jumala nimel, et sa vastaksid, kas Sina oled Jumala Poeg?”

Jeesus oli hetke vait, tõstis silmad ja lausus: “Mina olen see.”

Siis ülempreester rebis suures vihas oma kuue lõhki: “Ta pilkab Jumalat!”

Juht: Kas keegi ei kaitsnud Jeesust, isegi mitte sina?

Nikodeemus: Ma proovisin ja ka Joosep, aga meie hääl ei lugenud seal midagi. Praegugi ma ei tea, mida ma oleksin pidanud sellises olukorras tegema.

Nikodeemus jätkab murelikuna teekonda.

Juht: Suurkohus ei võinud surmaotsust langetada, nii et siis nad viisid Jeesuse maavalitseja Pilaatuse ette.

Pilaatuse palee on siin lähedal, läheme, käime seal õuel ära.

6

Pilaatuse palee õu

Koosolekute ruum), kus on sammastik ja hõõguvad söed annavad pisut valgust.

Peetrus soojendab käsi ja on oma mõtetes.

Kui rühm on kohale jõudnud, hakkavad naised omavahel vaikselt rääkima.

Marta: Kas sa, Ruth, oled kedagi Jeesuse õpilastest pärast sabbatit näinud?

Ruth: Ei, Marta, mitte kedagi. On selline tunne nagu nad oleksid maa alla vajunud.

Siis varahommikul, seal söevalguses, mäletan veel...

Aga kas see ei olegi Peetrus?...

Marta: Nii ongi, lähme ja tervitame teda.

Ruth: Shalom, Peetrus.

Peetrus: Shalom.

Marta: Peetrus, me kohtusime siis, kui Jeesust üle kuulati. Sina jooksid nuttes mööda. Pisarates sa ei pannud mind isegi tähele.

Peetrus: See oli nii. Ma ei näinud midagi ega kedagi. Olin nagu pime. Üritasin vaid võimalikult kiiresti pääseda Jeesuse silme alt ära.

Marta: Soovisid sa Jeesuse juurest ära minna? Mida sa sellega mõtled?

Peetrus: Mõned inimesed tundsid mind siin hoovis ära ja teadsid, et olen Jeesuse õpilane. Nad nõudsid õues minult ülestunnistust. Ja mina, mina salgasin, et ma olen tema järgija ja väitsin, et ma isegi ei tunne seda meest!

Marta ja Ruth vaatavad hämmastunult ja kurvalt teineteisele otsa.

Kui ma olin kolm korda salanud, laulis kukk. Samal hetkel toodi Jeesus paleest välja rõdule ja ta vaatas mind.

Siis meenus mulle, kuidas ma õhtusöömaajal kindlameelselt ütlesin: “Mina ei tagane sinust, kui ka kõik teised taganevad.”

Ma ei uskunud Jeesuse sõnu: “Peetrus, enne kui kukk on homme hommikul laulnud, oled sa kolm korda öelnud, et sa ei tunne mind.”

Mina kinnitasin veel kindlamalt: “Kui ma koos sinuga peaksin ka surema, ei salga ma sind mitte!” Mul oli väga häbi, nii et ma jooksin hoovist välja ja nutsin, nutsin kibedasti.

Juht läheneb Peetrusele ja naistele.

Juht: Shalom teile kõigile.

Kas teist keegi oli ka kohtupidamise lõpuni? Mis siis juhtus?

Ruth: Mina jälgisin, kui Jeesust toodi siia Pilaatuse õue. Hoov oli nagu kihisev sipelgapesa. Rahvast oli palju liikvel.

Siis, nagu Peetrus juba jutustas, toodi Jeesus välja rõdule. Seal nad seisid – Jeesus ja maavalitseja Pilaatus ning ka Barabas, see mõrtsukas.

Pilaatus tegi rahvale ettepaneku. Ta küsis: “Kumma te soovite vabaks lasta – kas Jeesuse, keda nimetatakse Kristuseks, või Barabase?”

Juht: Paasapühadel on maavalitsejal tavaks päästa vabaks üks vang.

Ruth: Rahvas hüüdis ühehäälselt: “Vabasta Barabas! Vabasta Barabas!”

Siis tekkis jälle vaikus ja Pilaatus küsis: “Mis ma pean tegema Jeesusega?” Nägin, kuidas ülempreestrid ässitasid rahvast ja rahvas hakkas hüüdma: “Löö ta risti, löö ta risti!”

Pilaatus oleks soovinud Jeesuse vabaks lasta ja ta küsis inimestelt: “Mida halba ta on teinud?” Ent rahvas hüüdis veelgi valjemini: “Löö ta risti!”

Pilaatus palus vett, pesi oma käsi rahva nähes ning ütles: “Mina olen süütu selle mehe verest! Teie vastutate selle eest, mis nüüd juhtub.” Ja ta lasi Barabase vabaks ja mõistis Jeesuse surma ning andis käsu ristilöömiseks.

Juht: Nende vapustavate sündmuste kohalt me liigume edasi.

Juht läheb ees.

Liigume mööda koridori suurde saali. Kui kõik on sees...

Juht: Sõdurid võtsid Jeesuse, peksid teda, panid talle purpurmantli selga ja kibuvitsakrooni pähe. Siis heitsid tema ette põlvili ning naersid ja pilkasid teda ja viisid seejärel ristilöömiseks Kolgatale.

Seda tänavat, kus nad liikusid, võiks nimetada *Via dolorosaks* – Kannatuste teeks. Jeesus liikus mööda seda teed, kandes oma risti.

Liigume koridori teise otsa.

Juht: Kui Jeesus väsis ja kukkus risti raskuse all, siis sõjapealik kutsus rahva seast töömehe, Siimona Küreneest, ja sundis teda Jeesuse risti kandma kuni Kolgatani.

Sajapealik: Mina olen see sajapealik, kellest te rääkisite. Minu alluvuses on sada meest. Meie hoolitseme korra eest paasapühade ajal.

Keset ööd kutsuti mind Pilaatuse paleesse. Seal anti mulle kolm meest, keda pidi

risti löödama.

Üks neist äratas tähelepanu. Ta ei olnud üldse nagu surmamõistetud tavaliselt – ja neid olen mina näinud palju – ta oli teistsugune.

Seal kõrgendikul, Pealae asemel, Kolgatal löödi nad risti, igaüks oma ristipuule. Ristid tõsteti üles. Ristidele kinnitati plaat, kuhu oli kirjutatud igaühe süütegu (kuritegu). Selle mehe plaadile oli kirjutatud tähelepanuväärne süüdistus: **Jeesus Naatsaretlane, juutide kuningas.**

Teine sõdur: Hei, kuula seda, minagi olin siis teenistuses.

Sajapealik: See kuningaks kutsutud mees sai veel ristilgi sõimu osaliseks.

Aga ta ei vastanud samaga. Mina kuulsin, kuidas ta palus Jumalalt kõigi nende eest, kes talle kurja tegid ja ka meie eest.

“Isa,” ütles ta, “anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!”

Sõdur: Ka mina kuulsin seda.

Sajapealik: Keskpäeval saabus üle kogu maa pimedus, mis kestis kolm tundi. Siis kuulsin Jeesust hüüdmas: “Isa, Sinu kätte annan ma oma vaimu!”

Äkitselt algas maaväriseimine ja inimesed põgenesid.

Olen mõelnud nende asjade üle ja ei või olla uskumata, et Jeesus oli Jumala Poeg.

Juht: Kolgata on väga lähedal. Peatume sealgi hetkeks.

7

Kolgata (suure saali parempoolne esinurk), kolm risti on üksteise peal.

Jeesuse ristil ripub kibuvitsakroon.

Toolid poolkaares. Istutakse rahulikult ja kuulatakse juhi mängimapandud kassetti “Oi armas Jeesus”, orelil mängituna.

Kui aeg on täis, läheb juht rahulikult rühma ette.

Juht: Sabat on algamas ja Jeesuse sõbrad on mures, et Jeesuse keha jääbki kogu sabati ajaks ristile.

Joosep Arimaatiast, lugupeetud kohtunõunik, kes oli salaja Jeesuse sõber, oli just raiunud enda jaoks kaljuhaua.

Ta julges minna Pilaatuse juurde ja paluda Jeesuse ihu. Pilaatus, kui ta oli väepealikutelt saanud teate, et Jeesus on surnud, andis ta surnukeha Joosepile.

Ka Nikodeemus tuli kohale ja nad koos võtsid Jeesuse ristilt maha ning mähkisid lõuendisse ja kandsid hauda.

See haud on siin lähedal, lähme, käime seal...

8

Haud, ehitatud vahtplastist pisikesse kabelisse, palju lilli ja valgust.

Kolm naist seisavad haua lähedal ja jutustavad rõõmsasti.

Kui kogu rühm on sees...

Juht: Maarja Magdaleena, Johanna ja Saloome! Olen kuulnud, et te olite imeliste sündmuste tunnistajateks paasapühade ajal siin hauale.

Kas te jutustaksite ka meile sellest?

Saloome: Kui sabbat oli lõppenud, läksime me varahommikul hauale.

Olime ostnud lõhnavõideid, millega soovisime Jeesuse keha võida, nii nagu on tavaks. Kogu teekonna mõtlesime, kes aitaks meil seda kivi hauasuu eest ära veeretada.

Johanna: Kui saabusime hauale, hämmastusime, sest kivi oli hauasuu eest ära veeretatud. Vaatasime hauakambrisse – ja nägime, et Jeesuse keha ei olnud ka seal!

Maarja Magdaleena: Mina jooksin kohe linna tagasi Peetrusele ja teistele jüngritele teatama. Peetrus ja Johannes jooksid kohe hauale. Ka mina järgnesin, nutt kurgus. Kui jõudsin siia tagasi, olid mehed juba ära läinud.

Olin ihuüksi ja istusin siia hauasuule. Siis kuulsin, et keegi rääkis minuga: “Miks sa nutad?”

Mina arvasin, et küsija on aednik ja vastasin: “Kui sina oled minu Issanda hauast ära viinud, siis ütle, kuhu sa Ta viisid?”

Mees vastas vaikselt – tuttava häälega: “Maarja!” “Rabi, minu Issand,” hüüdsin mina, sest see oli Jeesus.

Jeesus on elus. Mina olen kohtunud Temaga. Olen rääkinud Temaga. Ta on üles tõusnud, Ta saatis mind sellest rõõmust ja imest rääkima kõigile: Jeesus võitis surma!

Maki pealt hakkab kostma Händeli oratooriumi “Messias” osa – Halleluuja –

Juht avab mõne aja pärast ukse ja jääb ootama väljaspool ust.

Kui kogu rühm on kuuldel, tänab juht oma sõnadega ülestõusmispühade retke eest, soovib õnnistust ja rõõmsaid ülestõusmispühi ja palub, et räägitaks seda rõõmusõnumit edasi sõpradele, tuttavatele.